

Aan:
Kitty Nuyts, fractievoorzitter
Liberale Partij Maastricht
E: kitty.nuyts@gmail.com

Den Haag, 26 november 2019

Betreft: uw vragen over het fractiebudget respectievelijk het raadsvoorstel tot aanpassing van de fractieondersteuning

Geachte mevrouw Nuyts,

In aansluiting op eerder gestelde vragen hebt u de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in uw mail d.d. 25 november 2019 gevraagd te reageren op variant D uit het Raadsvoorstel Verordeningen Fractieondersteuning gemeente Maastricht 2019 en 2021.

Het voorstel in variant D houdt in dat de gemeenteraad voornemens is om het vaste deel aan fractieondersteuning per fractie af te schaffen.

Enkele algemene en specifieke opmerkingen op het Raadsvoorstel Verordeningen Fractieondersteuning gemeente Maastricht 2019 en 2021:

- De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden streeft naar een sterke raad die ertoe doet in de lokale democratie. Dit uitgangspunt betekent op het punt van ondersteuning dat een raad zo goed mogelijk ondersteund wordt om de sterke, krachtige rol als hoogste bestuursorgaan te kunnen vervullen in de lokale democratie.
- De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden stelt vast dat gemeenteraden de neiging hebben om zuinig te zijn op zichzelf en de kosten voor ondersteuning, onderzoek en opleiding zo veel mogelijk te beperken. Vastgesteld moet worden dat tot nog toe fors minder dan 1 (zegge: een) procent van de gemeentebegroting wordt besteed aan ondersteuning, onderzoek en opleiding voor de gemeenteraad. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden roept daarom gemeenteraden op voor een adequate vorm van ondersteuning, onderzoek en opleiding kiezen die past bij de gemeenteraad als hoogste bestuursorgaan maar die de gemeenteraad ook in staat stelt deze rol als hoogste bestuursorgaan te vervullen.
- De gemeenteraad van Maastricht heeft bij het toekennen van fractiebudget al geruime tijd het uitgangspunt uit de modelverordening van de VNG gehanteerd, om een deel als vast en een deel als variabel bedrag voor fractieondersteuning toe te kennen. In de aangepaste modelverordening zoals die op 17 april 2019 door de VNG bekend is gemaakt, is het uitgangspunt van een vast bedrag als basisbedrag per

- fractie en een variabel deel per raadslid voor fractieondersteuning onverkort gehandhaafd. Zie artikel 6 lid 2 uit de betreffende modelverordening.
- De gemeentewet stelt in artikel 33 dat de raad met betrekking tot de ambtelijke bijstand en ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vaststelt. Er wordt dus gesproken van groeperingen en dus niet van fracties omdat fractie niet een wettelijk gedefinieerd begrip is en de Kieswet spreekt van groeperingen. De gemeentewet legt niet vast hoeveel ondersteuning de groeperingen/fracties krijgen. Dat is aan de raad die op dit punt een grote mate van vrijheid heeft. Wettelijk zijn er dus geen voorschriften die bepalen dat de gemeenteraad een financiële ondersteuning moet vormgeven via een vaste deel en een variabel deel. Andere varianten zijn dus toegestaan.
 - Het onderliggende voorstel betreft eveneens de mogelijkheid om met terugwerkende kracht de ondersteuning te wijzigen. De financiële ondersteuning is geen subsidie en juridisch is ook moeilijk verdedigbaar gezien de bevoegdheden van de gemeenteraad in artikel 33 gemeentewet dat de ondersteuning als een vorm van subsidie voor vier jaar is verleend. Echter, naar analoge toepassing kan worden verdedigd dat er sprake is van gewekt vertrouwen dat raadsleden gedurende het raadslidmaatschap kunnen beschikken over gelden en dat in dit vertrouwen contractuele verplichtingen met financiële gevolgen zijn aangegaan voor de inrichting van de ondersteuning. In de gevallen waar dit aan de orde is, verdient het de voorkeur om als raad een overgangsregeling te maken. Een bijkomend argument is dat dit ook vanuit een oogpunt van goed functioneren van het democratisch bestuur wenselijk geacht moet worden.
 - Afrondend, de huidige wettelijke regeling (artikel 33 gemeentewet) kent een ruime keuzevrijheid toe aan de gemeenteraad, maar in een goed functionerende democratie behoort de meerderheid van de gemeenteraad de belangen van de minderheid en minderheden in de raad in ogenschouw te nemen en daarmee rekening te houden. De kwaliteit van een democratie en de kracht van een sterke gemeenteraad wordt nu eenmaal bepaald door de mate waarin recht wordt gedaan aan en ruimte wordt geboden aan een volwaardige positie van de minderheid.

Hopende dat hiermee uw vragen zijn beantwoord, en vanzelfsprekend beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Henk Bouwmans
Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, directeur